

«Короленківські читання», науково-практична конференція

«Короленківські читання» – науково-практична конференція, міжнародний науковий захід, що з 1998 р. щороку в жовтні проводиться у Харківській державній науковій бібліотеці імені В. Г. Короленка (ХДНБ). Конференція, приурочена до дня відкриття Харківської громадської бібліотеки, покликана об'єднати вітчизняних та іноземних фахівців бібліотечної, архівної, музейної справи. Тематика конференції охоплює дослідження в галузі соціальних комунікацій, і є результатом послідовного і планомірного розвитку бібліотекознавчої думки. Профільний напрямок конференції — актуальні проблеми бібліотечних закладів, принципи і пріоритети їх наукової діяльності, роль професійних організацій та компетентність бібліотечних фахівців у формуванні наукового потенціалу книгозбірень. «Короленківські читання» включені до плану основних заходів Міністерства культури України, відбуваються за його підтримкою та участю. Ініціатор і головний організатор конференції – ХДНБ. Серед співорганізаторів – Харківська державна академія культури (ХДАК), Харківське обласне відділення (філія) всеукраїнської громадської організації Української бібліотечної асоціації (ХОВ УБА), Асоціація сучасних інформаційно-бібліотечних технологій.

Попередником «Короленківських читань» була конференція за результатами науково-дослідницької роботи ХДНБ, започаткована в 1991 р. «Короленківські читання», що проводилися у 1998 р., перетворилися на регіональну науково-практичну конференцію, мета якої полягала у визначенні стратегії наукової діяльності бібліотек регіону. Завданням організаторів було об'єднання зусиль дослідників, які вивчали регіональні проблеми бібліотечної і книжкової справи.

Конференція, що започатковувалася як регіональна, з часом набула всеукраїнського, міжнародного статусу. «Короленківські читання 2009» вперше відбулися як всеукраїнські, у 2011 р. – як міжнародні, що позитивно

вплинуло на статус заходу, відкрило можливості встановлення контактів і кооперації з провідними бібліотекознавчими центрами України і зарубіжжя.

З 2006 р. науково-практична конференція проводиться за результатами всеукраїнських досліджень, спрямованих на оптимізацію управління бібліотечним процесом у регіоні. Тематика конференцій різноманітна і актуальна, зокрема: «Роль бібліотек у житті регіонів» (2007), «Робота бібліотек України на допомогу незахищеним верствам населення» (2008), «Бібліотечна молодь: погляд у майбутнє» (2009), «Наукова діяльність як стратегічний напрямок розвитку бібліотек регіону» (2010), [«Взаємодія та партнерство бібліотек у регіональному інформаційному просторі»](#) (2012).

Проведення конференцій також присвячується ювілеям книгозбірні («Від XIX до XXI ст.: трансформація бібліотек у контексті розвитку суспільства» (2011). Тематика конференції поступово розширюється: [«Бібліотеки, музеї, архіви у медіа - просторі регіону»](#) (2013), [«Бібліотеки, архіви, музеї: формування цифрового регіонального простору»](#) (2014), [«Бібліотеки, архіви, музеї: інноваційні моделі розвитку»](#) (2015), [«Бібліотеки, архіви, музеї: інтеграція до світового наукового та історико-культурного простору»](#) (2016).

З 2009 р. змінений формат конференції – професійна програма в основному складається із секцій, майстер-класів, спеціалізованих та проблемних семінарів і «круглих столів», заходів з підбиття підсумків регіонального конкурсу наукових робіт та інноваційних проектів імені Л. Б. Хавкіної серед молодих спеціалістів бібліотек, аспірантів, магістрів та студентів Харкова. Поступово сформувалися постійні секції: «Бібліотеки, архіви, музеї: соціокомунікаційний обмін», «Історія бібліотечної справи». Зацікавленість фахівців викликають постерні сесії, на яких представлені доповіді-презентації.

Щороку в конференції беруть участь понад 200 фахівців із 40 організацій. Захід відбувається за участю представників Міністерства культури України, науковців і фахівців бібліотечної, архівної, музейної

справи України, Грузії, Китайської Народної Республіки, Польщі, Республіки Молдови, Російської Федерації, США, провідних бібліотечних закладів Харкова. Традиційними учасниками читань стали фахівці Науково-технічної бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка», бібліотек Польщі – Гданського університету, Технічного університету (Лодзь). та багатьох інших.

Активна участь науковців ХДАК суттєво підвищує науково-теоретичне значення конференції, практичного значення їй надають повідомлення працівників бібліотек. Заочна участь колег із зарубіжжя забезпечується шляхом скайп-підключень, постерних доповідей та повідомлень.

Під час конференції на виставковому майданчику представлені, крім ХДНБ, бібліотеки та видавництва регіону. Для учасників наукового заходу проводяться екскурсії бібліотекою та ознайомлення з музейною експозицією, стендами, тематичними виставками тощо. Відбувається особисте спілкування фахівців, налагодження контактів та обмін досвідом.

Інформаційну підтримку конференції забезпечує Українська бібліотечна асоціація, програма «Бібліоміст», науково-виробниче підприємство «Ідея», всеукраїнський інформаційний журнал «Бібліотечний форум України», науковий, інформаційний журнал «Бібліотечний форум: історія, теорія і практика». Інформаційні звіти конференції представлені на сайті ХДНБ (URL : <http://korolenko.kharkov.com/korolenkivska-reading.html>), сторінках часопису «Бібліотечний форум України».

У ХДНБ з 1998 р. опубліковано 18 збірників матеріалів конференції, що є джерелом професійної інформації. Участь у конференції і публікація доповідей і повідомлень – безкоштовна. Електронна версія збірника міститься у розділі «Видання бібліотеки» на сайті ХДНБ (<http://korolenko.kharkov.com/vydannia-biblioteky/konferencii.html#top>).

З нагоди 15-річчя «Короленківських читань» створено джерельну базу у вигляді покажчика змісту збірників матеріалів конференції, виданих протягом 1998 – 2012 рр. Аналіз документного потоку наукових публікацій

дозволив одержати статистику на рівні країн, міст, організацій і окремих учасників, наукових праць в предметних галузях знання та здійснити пошук шляхів підвищення ефективності конференції. Авторський колектив виділив ряд теоретичних і практичних питань, які стали предметом обговорення на конференції, звернув увагу на перспективні цілі, завдання і напрями діяльності, що базуються на кращих традиціях харківської наукової та освітньої бібліотечної школи. Електронні версії цих матеріалів представлені у розділі «Видання бібліотеки» на сайті ХДНБ ([URL: https://ru.calameo.com/read/000632945396673e5e328](https://ru.calameo.com/read/000632945396673e5e328)).

Науково-практична конференція «Короленківські читання» надає працівникам бібліотек, архівів та музеїв можливість переосмислити традиційні методи наукової діяльності і втілити в практику нові ідеї та досвід.

Використані джерела

1. Багрянцева, Л. М. Роль «Короленківських читань» у діяльності бібліотек регіону: (до 10-річчя регіон. наук.-практ. конф.) / Л. М. Багрянцева // Короленківські читання 2007 : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. / Держ. закл. «Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка». – Харків, 2008.– С. 3 – 6.
2. Капустіна, Н. Бібліотечна молодь: погляд у майбутнє (підсумки всеукр. наук.-практ. конф.) / Н. Капустіна, К. Гарєєв // Бібл. форум України. – 2010. – № 2. – С. 26 – 29.
3. Капустіна, Н. Взаємодія та партнерство бібліотек у регіональному інформаційному просторі (підсумки всеукр. наук.-практ. конф.) / Н. Капустіна // Бібл. форум України. – 2013. – № 2. – С. 28 – 31.
4. Капустіна, Н. І. «Короленківські читання»: 15 років співробітництва бібліотек України / Н. І. Капустіна // «Короленківські читання» (1998 – 2012) : покажч. змісту / М-во культури України, Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад.: Н. І. Капустіна, О. В. Непочатова]. – Харків, 2013. – С. 4–15.
5. «Короленківські читання» (1998 – 2012) : покажч. змісту / М-во культури України, Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; [уклад.: Н. І. Капустіна, О. В. Непочатова; ред. С. М. Миценко; відп. за вип. В. Д. Ракитянська]. – Харків, 2013. – 54 с. – До 15-річчя «Короленківських

читань». – Електронний аналог : режим доступу: <http://bit.ly/25Hxvve> (дата звернення: 22.09.2016).

Статтю створено: 26.09.16

Капустіна Наталія Іванівна